

I projektet *Kulör – Kulturarv som levande österbottnisk resurs*, vill vi lyfta fram immateriellt kulturarv och levande traditioner i regionen som tillgångar som kan användas i den samtida utvecklingen. Immateriellt kulturarv brukar ofta beskrivas som en särpräglad krydda, som det som ger lokalfärg till olika regioner. Detta vill vi ta fasta på, vilket också förkortningen av projektets namn, Kulör, anspelar på.

Immateriellt kulturarv innebär sådant som österbottningar här och nu kan, gör och vet – och som de tycker är betydelsefullt nog att de vill att det ska finnas kvar också i framtiden. De kulturuttryck som vi arbetar med inom projektet är hantverkskunnande, matrader, kunskap om naturen och världsalltet, musik och dans, scenkonst, muntlig tradition, högtider och seder, samt spel och lekar.

Projektets övergripande målsättning är att öka invånarnas medvetenhet om den resurs som traditionell kunskap och immateriella

kulturarv utgör. För att nå denna målsättning strävar projektet till att:

- sprida information om levande traditioner och immateriellt kulturarv som resurs
- öka synligheten för och användningen av traditionell kunskap vid evenemang och aktiviteter
- utveckla och dokumentera metoder för överföring och upprätthållande av traditionell kunskap
- etablera levande traditioner som verktyg för integration
- visa på hur immateriellt kulturarv och traditionell kunskap kan användas i besöksnäringen
- initiera nätverk kring upprätthållande av immateriellt kulturarv på regional och internationell nivå med framtida samarbeten i sikte

Vill du veta mer? Kontakta oss!

*www.kulturosterbotten.fi/kulor
Tfn: 044 750 3123*

E-post: johanna.bjorkholm@kulturosterbotten.fi / eva-marie.backnas@kulturosterbotten.fi

KulturÖsterbotten

ger kulturen synlighet och möjlighet

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

LEVANDE TRADITIONER OCH IMMATERIELLT KULTURARV

SÅNT SOM VI KAN, GÖR OCH VET – OCH SOM ÄR SÅ BETYDELSEFULLT ATT DET BORDE FINNAS KVAR I FRAMTIDEN

Fem olika domäner och exempel:

Muntlig tradition

Berättarkonst

Dialekter

Att berätta spökhistorier. Att dra skämt om snålheten i Laihela. Att sjunga visor.

Sociala sedvänjor

Ritualer och festligheter

Umgängesformer

Lekar och spel

Att elda påskbrasa. Att fira bröllop. Att bada bastu. Att spela pidro. Att leka snölekar.

Framföranden, uppträdanden (sånt som äger rum inför andra)

Musik och dans

Att ikläda sig traditionella roller

Att spela menuett. Att dansa purpuri. Att vara julbock eller Lucia. Att sätta upp revyer.

Traditionell kunskap om naturen och universum

Jakt och fiske

Användning av naturresurser

Att förstå vädret

Att jaga med finsk spets. Att nyttja allemansrätten. Att veta hur man kan röra sig på isen.

Hantverkskunnande

Att utföra praktisk kunskap

Matlagning

Att tillverka en Korsnäströja. Att koka kalasmat. Att skruva med motorer.

KulturÖsterbotten
ger kulturen synlighet och möjlighet

LEADER
Aktion
Österbotten

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

UPPRÄTTHÅLLA LEVANDE TRADITIONER OCH IMMATERIELLT KULTURARV?

För att traditionen är viktig för dig (och några andra)

- Traditionell kunskap behöver inte vara unik, ålderdomlig eller vacker för att upplevas som betydelsefull
- Att upprätthålla en tradition kan i sig upplevas givande
- Immateriellt kulturarv – en särpräglad krydda, det som ger lokalfärg till olika regioner

För att bli en del av en rörelse som är aktuell över hela världen

Unesco – FNs organ för kultur och utbildning

- Konventionen för trygghet av det immateriella kulturarvet antogs år 2003
- En internationell överenskommelse om att länderna ska arbeta för att upprätthålla levande traditioner
- Länderna lovar att inventera immateriellt kulturarv och föra en kulturpolitik som gynnar detta
- Lister över representativa och hotade immateriella kulturarv i hela världen

Museiverket

- Förverkligar Unescos konvention om immateriellt kulturarv i Finland
- Wikiförteckningen "Levande kulturarv", fritt för alla att lägga till traditioner
- Nationell förteckning över immateriella kulturarv, ansökningar nästa gång 2019
 - För närvarande 52 objekt, av dem flera från Österbotten
- Objekt i den nationella förteckningen kan tas upp i Unescos internationella listor
 - Finland har ännu inte några objekt på Unescos listor
- "Kretsar" där intresserade aktörer inom konventionens olika domäner träffas och samarbetar

För att något behöver göras

- Om du tycker det är viktigt att en tradition fortlever, så ska du inte vänta på att någon annan kommer och "räddar" den
 - Att rädda innebär att man ser till att människor kan utöva traditionen också i framtiden
 - Om kulturarvet behöver synliggöras är wiki-förteckningen ett bra verktyg
- Gå till Museiverkets hemsidor och läs mera. Eller kontakta oss inom Kulör!
 - Tänk på lokala resurser som arbetar- och medborgarinstitut – ge förslag på kurser eller teman

KulturÖsterbotten
ger kulturen synlighet och möjlighet

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

www.kulturosterbotten.fi/kulor

UPPRÄTTHÅLLA LEVAND E TRADITIONER?

Levande traditioner:

traditionell kunskap som utövas här och nu

- Vi avgör själva vilka traditioner som är betydelsefulla
- Det är inte avgörande om något är ålderdomligt, unikt eller "äka"

Skillnad mellan teoretisk och praktisk kunskap:

det man har kännedom om respektive det man kan utöva

- För att kunna överföra praktisk kunskap till någon annan måste man själv kunna utöva traditionen
- Inläring av praktisk kunskap innebär att man tillägnar sig erfarenhet om hur man gör saker och ting
- Att lokalsamhället känner till kulturarvet leder ofta till större förståelse för utövandet

Synliggör: berätta och visa för att engagera folk!

- Kom ihåg att uppvisning inte innebär inläring – låt intresserade prova på i stället!
- Om målsättningen är nya utövare krävs många repetitioner och återkommande inläring

Undvik att "låsa" traditionen i en bestämd form

- Inga rätt och fel sätt att utöva
- Olika varianter av utövande förekommer alltid
 - Lokal tradition kan dock ha fasta ramar
- En utövare har rätt att göra egna tolkningar och att avlägsna sig från de traditionella ramarna

Det finns ingen metod som alltid fungerar för att upprätthålla levande traditioner

- man måste utgå från den aktuella situationen och fundera på vad man vill åstadkomma**

KulturÖsterbotten
ger kulturen synlighet och möjlighet

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

EUROPAÅRET FÖR KULTURARV 2018

Europaparlamentet har utsett år 2018 till temaår för kulturarv. Slogan för året är *Vårt kulturarv: där historien möter framtiden*. Tanken är att under kulturarvsåret öka kunskapen om det europeiska kulturarvet och vår gemensamma europeiska historia. För att uppnå detta har fyra målsättningar satts upp: *engagemang, hållbarhet, skydd och innovation*. Till varje målsättning knyts ett antal initiativ som specificerar hur man tänkt arbeta för de olika målsättningarna. I synnerhet riktas programmen till barn och ungdomar för att väcka deras intresse för kulturarv.

Implementeringen av kulturarvsåret sker på såväl internationell, nationell, regional som lokal nivå. I Finland är det Museiverket som koordinerar arbetet under året. Finland har utsett delaktighet i kulturarvet till huvudtema för året. Målet är att göra kulturarvet – såväl

det materiella som det immateriella och det digitala kulturarvet – tillgängligt för fler personer. Kulturarvet ska ses som en resurs som kan fungera som en mötesplats mellan olika människor.

Om ni planerar ett program som har kulturarv som tema, kan ni ansöka om rätt att använda kulturarvsårets logo. Logon får användas vid evenemang, utställningar, seminarier och andra tillställningar som tangerar årets teman. Anhållan om att få använda logon kan göras via den finska webbsidan för Europaåret (adressen nedan). De projekt som får rätt att använda logon kommer också med i händelsekalendern för kulturarvsåret.

Du kan läsa mer om året på:

www.kulttuuriperintovuosi2018.fi

<https://europa.eu/cultural-heritage>

KulturÖsterbotten
ger kulturen synlighet och möjlighet

**Aktion
Österbotten**

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden